

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ**

**ЩОДЕНИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(психолого-педагогічний модуль)**

студентки (студента) _____
(прізвище, ім'я та по батькові студентки (студента) – повністю)

IV курсу, спеціальність _____

Місце практики: _____
(назва навчального закладу)

Термін практики: з _____ до _____ 20____ року

Керівник від кафедри педагогіки (психології): _____

Керівник від геолого-географічного
факультету _____

Щоденник педагогічної практики: Психолого-педагогічний модуль /Укладачі: Прокоф'єва Л.Б., Куделіна С.Б.. – Одеса, 2017. - 29с.

Рецензенти: Цокур О.С., доктор педагогічних наук, професор
Яворська В.В., кандидат географічних наук, доцент

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради _____
факультету ОНУ імені І.І.Мечникова, протокол № _____ від _____ року

Педагогічна практика студентів геолого-географічного факультету 4 курсу є зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням майбутніх вчителів та їх самостійною роботою в навчально-виховних закладах. Означена практика дає можливість на практиці застосувати теоретичні знання отримані у курсах «Педагогіки», «Методика викладання географії» дозволяє у активній формі випробувати себе в році вчителя географії та класного керівника. Педагогічну практику, яка здійснюється в умовах, максимально наближених до реальних, студенти геолого-географічного факультету проходять на IV курсі – 4 тижні у загальноосвітніх закладах м. Одеси.

Завдання педагогічної практики

1. Поглибити та закріпити знання із психолого-педагогічних дисциплін і виробити вміння їх застосовувати на практиці.
2. Сформувати вміння та навички самостійного планування, організації та проведення навчально-виховної і методичної роботи в умовах загальноосвітнього навчального закладу.
3. Вивчити та узагальнити накопичений в загальноосвітньому навчальному закладі передовий педагогічний досвід навчання і виховання школярів.
4. Сприяти формуванню у студента-практиканта критичної самооцінки педагогічної діяльності, творчого аналізу педагогічних ситуацій, прагнення до постійного вдосконалення.

Права і обов'язки студентів-практикантів

В період педагогічної практики студент повинен проявити високі моральні якості, активність, глибоку зацікавленість педагогічною професією. Він має бути прикладом організованості, дисциплінованості і працьовитості. У процесі роботи з учнями студент повинен прагнути показати свою професійну компетентність, активно брати участь у навчальній та виховній діяльності класу, а також виявити інтерес до життя професійного колективу загальноосвітньої установи.

Студенти-практиканти мають право з усіх питань, що виникають в процесі практики, звертатися до керівників практики від університету, адміністрації і вчителів загальноосвітньої установи, вносити пропозиції по вдосконаленню навчально-виховного процесу, організації практики; брати участь у конференціях і нарадах; користуватися матеріально-технічною базою загальноосвітньої установи (бібліотекою, кабінетами і навчально-методичними посібниками, що знаходяться в них, технічними засобами, що можливо використовувати під час проведення уроків та виховних заходів та інше).

Практикант організовує свою діяльність відповідно до вимог Статуту загальноосвітнього закладу, підкоряється правилам внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації і керівника практики.

В разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики.

Студент, усунений від практики або робота якого на педагогічній практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план даного семестру.

Кожен студент веде щоденник, в якому фіксує результати спостережень і аналізу навчально-виховної роботи з учнями.

З правами і обов'язками ознайомлений:

(ПІБ) _____ (Підпис) _____

Правила ведення щоденника-звіту

1. Щоденник – це основний документ, що стисло відображає всю роботу студента-практиканта у відповідному навчальному закладі і свідчить про поступове формування його педагогічного досвіду, про професійну адаптацію майбутнього фахівця і про ступінь його готовності до самостійної педагогічної діяльності.
2. Поточні записи у щоденник студент-практикант зобов'язаний робити у кінці кожного робочого дня.
3. Студент-практикант зобов'язаний на протязі усього періоду практики завжди мати щоденник при собі і надавати його керівникам навчального закладу, офіційним керівникам своєї практики, завідувачеві кафедри і деканові за їх вимогою для поточного і підсумкового контролю та внесення відповідних записів і оцінок.
4. Наприкінці практики студент заповнює у щоденнику розділ «Звіт про підсумки практики», а керівники практики від школи уміщують у цьому щоденнику характеристику на практиканта як вчителя та класного керівника (вказавши оцінки). Обидві характеристики завіряє директор школи підписом і печаткою.

Програма педагогічної практики

Педагогічна практика здійснюється протягом чотирьох тижнів у **три** етапи:

1. Перший етап – початковий, що обіймає 1 тиждень, передбачає:

- складання й затвердження індивідуального плану роботи студента-практиканта;
- знайомство й установлення контакту з учнями прикріпленого класу, його керівником;
- відвідування уроків у закріпленому класі (за розкладом), їх психолого-педагогічний аналіз, участь у їх обговоренні;
- вибір учня для психолого-педагогічного обстеження, методик дослідження його особистості;
- відвідування аудиторних і позааудиторних виховних заходів учителів (за планом школи) з подальшим їх психолого-педагогічним аналізом (не менше 2-х);

2. Другий етап – основний, що обіймає 2 і 3 тижні, передбачає:

- самостійну розробку планів-конспектів та відповідного дидактичного забезпечення пробних уроків з їх подальшою практичною реалізацією у прикріпленому класі;
- психолого-педагогічний самоаналіз і обговорення пробних уроків у присутності вчителя-предметника чи керівника педпрактики за фахом;
- відвідування пробних уроків інших студентів-практикантів, участь у їх обговоренні;
- визначення теми, розробка сценарію і організація підготовки до проведення виховного заходу;
- відвідування виховних заходів інших студентів-практикантів (не менше 2-х), участь у їх обговоренні, самостійне проведення їх психолого-педагогічного аналізу;
- збір інформації про досліджуваного учня (біографія, сімейні обставини, стан перебування у класному колективі, пізнавальні та позашкільні інтереси, особливості спілкування та ін.) шляхом вивчення шкільної документації, співбесід з ним, спостереження за його поведінкою на уроках і перервах, його психодіагностики (зокрема, методика Г. Айзенка - EPQ, методика діагностики комунікативної установки В. В. Бойко, тривожності Спілбергера та Ханіна, методика діагностики міжособистісних відносин Т.Лірі, методика діагностики рівня емпатійних здібностей В. В. Бойко, методика «Карта інтересів» та ін.), а також методів опитування учасників навчально-виховного середовища (однокласників, батьків, вчителів і та ін.);

3.Третій етап – прикінцевий, що обіймає 4 тиждень, передбачає:

- самостійну розробку плану-конспекту та проведення залікового уроку;
- проведення психолого-педагогічного самоаналізу залікового уроку і обговорення у присутності вчителя-предметника та керівника практики за фахом,
- самостійне проведення залікового виховного заходу;
- проведення психолого-педагогічного самоаналізу залікового виховного заходу та його обговорення у присутності класного керівника (організатора з виховної роботи школи) та керівника практики з кафедри педагогіки;
- обробку результатів психодіагностики досліджуваного учня, аналіз та інтерпретація, формулювання висновків;
- складання психолого-педагогічної характеристики на учня;
- оформлення щоденника педагогічної практики (в тому числі плану-конспекту залікового уроку, плану-сценарію залікового виховного заходу, психолого-педагогічної характеристики учня);
- підготовка та захист звіту про виконання індивідуального плану роботи студента-практиканта під час проходження педагогічної практики;

З програмою педпрактики ознайомлений

(Підпис студента-практиканта)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Установча конференція з педагогічної практики		
Організаційно-педагогічна робота			
2	Ознайомлення з навчальним закладом, історією, традиціями, режимом його роботи і правилами внутрішнього розпорядку школи		
3	Закріплення студента-практиканта за вчителем-предметником, класним керівником. Знайомство з вчителями, обговорення плану роботи.		
Навчально-виховна робота			
4	Знайомство з навчальним планом, робочими програмами, календарно-тематичними, поурочними планами з дисципліни «географія»		
5	Відвідати _____ уроків в _____ класах з _____		
6	Підготувати плани-конспекти та провести _____ пробних уроків з географії у _____ класах		
7	Підготувати плани-конспекти та провести _____ залікових уроків з географії у _____ класах		
8	Прийняти участь у підготовці дидактичних матеріалів до уроків з теми: Тема: _____ Перелік матеріалів _____ <hr/> Тема: _____ Перелік матеріалів: _____		
9	Прийняти участь у підготовці наочних засобів до уроків: Тема: _____ Перелік матеріалів _____ <hr/> Тема: _____ Перелік матеріалів: _____		
10	Перевірити зошити		
11	Провести індивідуальні консультації, додаткові заняття		
Позакласна виховна робота:			
12	Знайомство з планом виховної роботи школи,		

	класного керівника		
13	Відвідати _____ позакласних виховних заходів у класах _____		
14	Взяти участь у підготовці до позакласного виховного заходу у класі ____ Тема _____		
15	Розробити план-конспект та провести у ____ класі заліковий виховний захід з теми _____		
16	Відвідування батьківських зборів: Клас _____ Тема _____ Клас _____ Тема _____		
17	Взяти участь у підготовці та проведенні загальношкільного виховного заходу. тема _____		
18	Перевірити щоденників учнів _____ класу		
19	Обрати та провести психолого-педагогічне дослідження особистості учня. Оформити результати у вигляді психолого-педагогічної характеристики		
Методична робота			
20	Ознайомлення з планом роботи методоб'єднання вчителів географії		
21	Взяти участь у засіданнях методоб'єднання вчителів географії		
22	Відвідати й прийняти участь в обговоренні уроків досвідчених вчителів географії		
23	Відвідати та взяти участь в обговореннях _____ уроків студентів-практикантів		
Дослідницька робота			
24	Вивчити особливості організації навчально-виховного процесу школи; специфіку стосунків у педагогічному та учнівському колективах; рівні вихованості й підготовленості учнів з географії та інших предметів		
25	Вивчити стан та умови організації процесу навчання географії в школі		

Розклад уроків у _____ класі

Порядок уроку	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота
1 урок						
2 урок						
3 урок						
4 урок						
5 урок						
6 урок						
7 урок						
8 урок						
Гуртки						
Гуртки						

Знайомство з навчальним закладом

Директор загальноосвітнього закладу _____

Зам. з навчально-методичної роботи _____

Зам. з виховної роботи _____

Вчитель-предметник _____

Класний керівник _____

(ПІБ заповнюється повністю)

1. Із бесіди з членами адміністрації школи було з'ясовано, що:

1. Коротка історія навчального закладу і його сучасний стан.

2. Характеристика педагогічного і учнівського колективів навчального закладу (кадровий склад, контингент учнів, особливості мікрорайону)

2. Основні завдання і напрямки в роботі навчального закладу

3. Матеріальна база

4. Характеристика навчально-виховного процесу учбового закладу (особливості керівництва, контролю, використання інноваційних технологій або авторських програм, інше).

5. Позаурочна робота (об'єднання учнів, наявність органів самоврядування, гурткова робота, інше)

6. Труднощі, проблеми у навчально-виховній роботі.

2. Із бесіди з класним керівником _____ класу:

7. Характеристика класного колективу (контингент учнів, рівень успішності, дисципліна, згуртованість колективу, традиції, коло інтересів)

8. Основні актуальні напрямки виховної роботи з даним класним колективом

8. Проблеми у виховній роботі з класом

Психолого-педагогічний аналіз уроку, який було відвідано

1. Загальні відомості про урок

ПІБ студента-практиканта _____

Клас _____

Предмет _____

Тема _____

Тип уроку _____

Структура та зміст кожного етапу:

№ п/п	Елементи уроку	Дидактичні завдання елементів уроку	Зміст дидактичного елемента
1	<i>Організаційний</i>	<p><i>Підготовка учнів до роботи на уроці.</i></p> <p><i>Забезпечення умов для навчальної роботи: психологічний настрій учнів, організація робочих місць та інше.</i></p>	
2	<i>Підготовка учнів до розв'язання завдань уроку</i>	<p><i>Ознайомлення школярів із завданнями, які вони повинні розв'язувати, доведення їх значущості для оволодіння знаннями, засобами діяльності, стимулювання пізнавальних інтересів учнів, актуалізація раніше засвоєних знань, умінь</i></p>	
3	<i>Засвоєння нового навчального матеріалу</i>	<p><i>Забезпечення засвоєння школярами різних видів знань, оволодіння способами діяльності, їх закріплення</i></p>	
4	<i>Перевірка засвоєння учнями нового матеріалу</i>	<p><i>Перевірка розуміння учнями змісту навчального матеріалу, зв'язків між поняттями, явищами, здійснення індивідуальної допомоги</i></p>	

5	<i>Підведення підсумків уроку</i>	<i>Узагальнення елементів засвоєних знань, способів діяльності інтелектуального і практичного характеру, пред'явлення певної цілісності.</i>	
6	<i>Домашнє завдання</i>	<i>Інформація про домашнє завдання, інструктаж щодо його виконання</i>	

2. Зміст уроку

Місце теми уроку у навчальній програмі: _____

Визначте цілі уроку:

- навчальна мета: _____
- розвиваюча мета _____
- виховна мета: _____

Які закономірності та принципи навчання було проілюстровано під час уроку: _____

Які методи та засоби навчання було використано вчителем: _____

Які види навчання, види навчальної роботи було використано вчителем: _____

Визначте основні види контролю, які були застосовані на цьому уроці: _____

3. Характеристика діяльності учнів на уроці

Виявлення інтересу та уваги при вивченні нового матеріалу _____

Активність на етапі засвоєння та закріплення нових знань _____

Дисципліна протягом всього уроку _____

4. Характеристика діяльності вчителя на уроці

Особливості мови вчителя (виразність, емоційність та інше) _____

Прийоми співпраці та співтворчості _____

Прояв педагогічного такту _____

Як було враховано вікові та індивідуальні особливості учнів _____

Робота з «важкими» та відстаючими учнями _____

5. Результати уроку

Виконання плану уроку _____

Досягнення
цілей _____

Сильні сторони уроку _____

Що можна змінити під час підготовки до уроку _____

Аналіз виховного заходу, який було відвідано

Дата проведення _____ Клас _____

ПІБ студента-практиканта _____

Форма проведення _____

Тема виховного заходу _____

Мета _____

Педагогічна обумовленість теми (чому цей виховний захід проводиться в цьому класі, його відповідність інтересам та віковим особливостям класу)

Організація підготовки учнів до даного заходу (ступінь участі дітей, оформлення заходу та приміщення, використання наочних і технічних засобів)

Вплив підготовки до справи на згуртованість учнів _____

Зміст та методика проведення виховного заходу:

- відповідність змісту заходу поставленій меті _____
- пізнавальна та виховна доцільність підбраного матеріалу _____
- емоційна насиченість, зацікавленість дітей темою та участю у виховному заході, активність _____
- прийоми та методи, використані впродовж виховного заходу, їх відповідність віковим особливостям учнів, рівню їхнього розвитку _____
- зв'язок питань, які обговорюються, з проблемами класу, школи, суспільства _____

Індивідуальні особливості вчителя, який проводить виховний захід (емоційність, вміння володіти голосом, мімікою, жестами, контакт з учнями, комунікативність, упевненість в собі, вміння приймати правильні рішення в нестандартних ситуаціях)

Специфіка професійної самопрезентації вчителя (вміння викликати симпатію, довіру, соціально-психологічні очікування учнів і та ін.) _____

Педагогічна доцільність виховного заходу, його значення для подальшого розвитку колективу та окремих учнів, для вдосконалення міжособистісних стосунків у колективі _____

Зауваження, пропозиції _____

План-конспект залікового виховного заходу

(план-конспект залікового виховного заходу повинен бути затвердженим за 2-3 дні до його проведення класним керівником та керівником практики з педагогіки/психології)

I. Загальна характеристика заходу

Форма проведення (класна година, бесіда, диспут, екскурсія, тощо) _____

Тема заходу _____

Місце проведення заходу _____

Обґрунтування необхідності проведення цього заходу, виходячи з особливостей віку, рівня їх розвитку та вихованості _____

Мета _____

Оформлення виховного заходу (об'ява, відповідне оформлення приміщення, тощо) _____

Обладнання (ТЗН, наочність) _____

Методичне забезпечення (використана література, методичні розробки) _____

II. План підготовки виховного заходу

Проведення бесіди з класним керівником, педагогом-організатором, заступником директора школи з виховної роботи _____

Виявлення інтересу та можливостей класу, визначення теми виховного заходу та форми його проведення _____

Схема написання психолого-педагогічної характеристики на учня

1. Загальні відомості про учня.
2. Характеристика умов сімейного виховання учня.
3. Коротка характеристика колективу, членом якого є учень (актив класу, ставлення до громадської роботи, праці, успішність та дисципліна, міжособистісні відносини в класі).
4. Ставлення учня до колективу (авторитет учня в колективі, товарищів, розуміння товаришів, ставлення до негативних соціально-психологічних явищ у колективі – списування тощо).
5. Спрямованість особистості (власна, громадянська або ділова), характеристика усвідомлених мотивів: інтереси, їхня глибина, усталеність та дієвість. Погляди та переконання.
6. Рівень домагань (занижений, адекватний, завищений), співвідношення самооцінки та рівня домагань, вимогливість до себе, ставлення до критичних зауважень учителів, товаришів.
7. Учень у різноманітних видах діяльності (успішність, дисципліна, ставлення до праці, громадська активність, участь у заходах, професійна орієнтація).
8. Характеристика пізнавальної діяльності: особливості сприймання, спостережливості, пам'яті, характеристика уваги, уяви, мислення.
9. Особливості емоційно-вольової сфери (характер емоційної реакції на педагогічні впливи, розвиток почуттів, уміння стримувати емоційні переживання та змінювати їх, вольові особливості: цілеспрямованість, ініціатива, рішучість, самовладання).
10. Здібності: загальні, спеціальні.
11. Темперамент (сила, урівноваженість, рухливість).
12. Характер (риси характеру, старанність у навчанні, ставлення до праці, школи, доручень, речей, самого себе).
13. Висновки. Зазначити можливі лінії корекції у вихованні цього учня.

► Під час написання характеристики необхідно використовувати наступні методи дослідження:

- вивчення шкільної документації;
- співбесіда з учнем, вчителями, класним керівником, батьками, однокласниками;
- спостереження за його поведінкою на уроках і перервах;
- психодіагностика (методика Г.Айзенка - EPQ, методика діагностики комунікативної установки В.В.Бойко, тривожності Спілбергера та Ханіна, методика діагностики міжособистісних відносин Т.Лірі, методика діагностики рівня емпатійних здібностей В.В.Бойко, методика «Карта інтересів» та ін.) – обов'язкове використання 2-3 методик з наведенням листів опитування, результатів та аналізом отриманих даних;
- консультації зі шкільною психологічною службою;

Самоаналіз результатів педагогічної практики

Педагогічна практика стала для мене _____

Для мене стало відкриттям _____

Моя самостійність виявилася в _____

Самим цікавим було _____

Я навчилася (вся) _____

Мої пропозиції _____

ХАРАКТЕРИСТИКА-ЗВІТ

Студент(ка) IV курсу геолого-географічного факультету
Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

ПІБ

як__ проходив педагогічну практику з _____ по _____ 20__ року
у _____

(назва загальноосвітнього закладу)

Студент був закріплений:

- за вчителем географії _____
(ПІБ)

- класним керівником _____
(ПІБ, клас)

Під час проходження педагогічної практики було:

- відвідано: _____ уроків з _____ у таких класах _____
- проведено _____ пробних уроків з _____ у таких класах _____
- проведено _____ залікових уроків з _____ у такому класі _____
- підготовлено дидактичних матеріалів, підібрано наочних засобів до уроку
(кількість, назва, теми) _____

- перевірено _____ зошитів, _____ контурних _____ карт

- проведено індивідуальних консультацій, додаткових занять _____

Протягом педагогічної практики студент__ прояви__ себе в якості вчителя географії
як: _____

Під час проходження педагогічної практики було:

- відвідано: _____ виховних заходів у таких класах _____
- взято участь у підготовці до позакласного виховного заходу у класі _____ Тема _____
- розроблено план-конспект та проведено у _____ класі заліковий виховний захід з теми _____
- взято участь у підготовці та проведенні батьківських зборів _____ тема _____

- взято участь у підготовці та проведенні загальношкільного виховного заходу, тема _____
- перевірено щоденників _____ класу _____
- проведено психолого-педагогічне дослідження особистості учня _____
_____ класу _____ та оформлено у вигляді психолого-педагогічної характеристики;

Під час проходження педагогічної практики студент-практикант прийняв активну участь у: _____

Протягом педагогічної практики студент__ проявив__ себе у якості класного керівника як:

Оцінка за роботу:

Оцінка _____ Вчитель географії _____
Підпис

Оцінка _____ Класний керівник _____
Підпис

Загальна оцінка _____ Директор школи _____
Підпис

МП

Оцінка Керівник від кафедри
практики _____ педагогіки/психології _____
Підпис

Оцінка Керівник від геолого-географічного
Практики _____ факультету _____
Підпис